ĐẠI HỌC BÁCH KHOA HÀ NỘI **TRƯỜNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG**

TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN THỰC HÀNH TIN HỌC ĐẠI CƯƠNG - IT1140

(LƯU HÀNH NỘI BỘ)

© 2022 - HUST - SOICT

MŲC LŲC

1.	GIỚI THIỆU CHUNG	2
1.1.	MỤC ĐÍCH VÀ PHẠM VI CỦA TÀI LIỆU	2
1.2.	MỤC TIÊU THỰC HÀNH	2
1.3.	THÔNG TIN KHÁC	2
2.	CÁC QUY ĐỊNH VỀ THỰC HÀNH	3
2.1.	QUY ĐỊNH CHUNG	3
2.2.	CÁCH ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ THỰC HÀNH	3
2.3.	LỊCH THỰC HÀNH	4
3.	BÀI THỰC HÀNH SỐ 1	5
3.1.	LÀM QUEN VỚI HỆ THỐNG ĐÁNH GIÁ MOODLE	5
3.2.	PHẦN MỀM SOẠN THẢO VĂN BẢN WORD	8
4.	BÀI THỰC HÀNH SỐ 2	11
4.1.	PHẦN MỀM BẢNG TÍNH EXCEL	11
4.2.	PHẦN MỀM TRÌNH CHIẾU POWERPOINT	14
5.	BÀI THỰC HÀNH SỐ 3	16
5.1.	MỘT SỐ CHÚ Ý	16
5.2.	CÁC BÀI THỰC HÀNH	16
6.	BÀI THỰC HÀNH SỐ 4	23
6.1.	MỘT SỐ CHÚ Ý	23
6.2.	CÁC BÀI THỰC HÀNH	23
7.	BÀI THỰC HÀNH SỐ 5	28
7.1.	MỘT SỐ CHÚ Ý	28
7.2.	CÁC BÀI THỰC HÀNH	28

1. GIỚI THIỆU CHUNG

1.1. MỤC ĐÍCH VÀ PHẠM VI CỦA TÀI LIỆU

Đây là tài liệu được Trường Công nghệ thông tin và truyền thông biên soạn cho sinh viên tham gia thực hành môn Tin học Đại cương – mã học phần IT1140. Tài liệu này cùng các tài liệu bổ trợ khác (sẽ được cung cấp trong quá trình thực hành dựa vào tình hình thực tế cần bổ sung hoặc thay đổi nội dung) được cung cấp miễn phí cho sinh viên với hình thức bản điện tử (soft-copy) qua kênh Microsoft Teams, qua hệ thống thư điện tử của Nhà trường hoặc trong nhóm **Trung tâm Máy tính và Thực hành – Trường CNTT và TT – ĐHBKHN** trên Facebook.

1.2. MUC TIÊU THỰC HÀNH

Phần THỰC HÀNH thuộc học phần IT1140 nhằm giúp cho sinh viên các kiến thức cơ bản về Công nghệ thông tin (CNTT) và ứng dụng trong học tập, đời sống (theo thông tư số 03/2014/TT-BTTTT về quy định chuẩn kỹ năng sử dụng CNTT) bao gồm làm quen, tiếp cận và thao tác cơ bản trong môi trường hệ điều hành Windows, mạng Internet, các ứng dụng và phần mềm tiện ích cũng như cung cấp một số kỹ năng sử dụng bộ phần mềm tin học văn phòng cơ bản: Word, Excel và PowerPoint (MS Office 365).

Sinh viên cũng sẽ làm quen với hệ thống Moodle – Hệ thống chấm bài lập trình tự động. Sinh viên được yêu cầu tham gia hệ thống Moodel và sau đó thuần thục việc nôp các bài thực hành lập trình trên ngôn ngữ C lên hệ thống Moodle.

1.3. THÔNG TIN KHÁC

Sinh viên được khuyến nghị nên tham gia nhóm **Trung tâm Máy tính và Thực hành – Trường CNTT và TT – ĐHBKHN** trên Facebook để cập nhật các thông tin liên quan đến thực hành, chia sẻ và hỏi/đáp các vấn đề liên quan đến kiến thức, kỹ năng và quy trình trong các bài thực hành. Truy câp và tham gia theo link sau:

https://www.facebook.com/groups/cc.soict.hust

2. CÁC QUY ĐỊNH VỀ THỰC HÀNH

2.1. QUY ĐỊNH CHUNG

Sinh viên tham gia các buổi thực hành học phần IT1140 theo đúng lịch trên hệ thống SIS của ĐHBKHN. Sinh viên được yêu cầu sử dụng tài khoản do Nhà trường cung cấp để đăng nhập vào hệ thống MS Teams trong quá trình trao đổi tài liệu học tập. Sinh viên phải có trách nhiệm quản lý tài khoản và sử dụng đúng mục đích phục vụ cho công việc học tập. Nghiêm cấm việc cho người khác mượn tài khoản.

Khi tham gia các buổi thực hành, sinh viên tuân thủ Nội quy của lớp học, thực hành theo sự hướng dẫn của giáo viên và trợ giảng (TA). Sinh viên vào lớp thực hành đúng giờ. Trước mỗi buổi thực hành, sinh viên đọc kỹ tài liệu đã được cung cấp trước. Sinh viên cần đọc kỹ phần hướng dẫn của mỗi bài thực hành và nghe giáo viên hướng dẫn các điểm cần chú ý khi thực hành.

Sinh viên được khuyến khích chủ động đặt câu hỏi, tăng tương tác ngay cả khi kết thúc phiên thực hành. Sinh viên hoàn toàn có thể để lại các câu hỏi liên quan đến kiến thức thực hành và chờ giáo viên hoặc trợ giảng trả lời. Sinh viên cũng nên chủ động tham gia vào các chủ đề hỏi/đáp trên Group Facebook của Trung tâm máy tính và Thực hành để được cập nhật thông tin mới nhất liên quan đến việc thực hành.

2.2. CÁCH ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ THỰC HÀNH

a) Cách đánh giá điểm môn Tin học đại cương - IT1140:

Điểm môn học = Điểm giữa kỳ (50%) + Điểm cuối kỳ (50%)

- Điểm cuối kỳ là điểm thi trên máy theo hình thức Trắc nghiệm kết hợp với lập trình trên hệ thống Moodle.
- Điểm giữa kỳ = Điểm thi giữa kỳ trên lớp lý thuyết (50%) + Điểm thực hành (50%)
- b) Cách đánh giá điểm thực hành

Điểm thực hành = Điểm chuyên cần (50%) + Điểm kiểm tra thực hành (50%)

- Điểm chuyên cần = Điểm đánh giá của 05 buổi thực hành
- Điểm kiểm tra thực hành = Điểm bài kiểm tra cuối đợt thực hành lập trình trên hệ thống Moodle.

Đánh giá 05 buổi thực hành: điểm cho theo thang điểm 10 bao gồm 05 điểm cho phần Chuyên cần và 05 điểm cho phần kiểm tra lập trình cuối đợt thực hành chấm tự động trên Moodle. Tuy nhiên, tùy theo tình hình và điều kiện thực tế việc đánh giá lập trình và chấm điểm có thể thay đổi về hình thức và sẽ được thông báo đến sinh viên một cách sớm nhất qua kênh MS Teams, E-mail của ĐHBKHN và Group FB của Trung tâm Máy tính và Thực hành và Trường CNTT & TT.

Cách tính điểm mỗi buổi thực hành: Mỗi bài thực hành sẽ có một số các bài tập nhỏ yêu cầu sinh viên phải hoàn thành. Với các nội dung thuộc Bài thực hành số 1 và số 2, Giáo viên hướng dẫn thực hành và Trợ giảng (TA) sẽ đánh giá trực tiếp trên lớp. Các bài thực hành còn lại sinh viên thực hiện và nộp bài trên hệ thống Moodle. Sinh viên được khuyến khích làm tất cả các bài tập trong từng bài thực hành để đạt điểm cao nhất có thể. Với các bài lập trình, nếu được chấp nhận bởi Moodle và đúng mọi Test case, thì bài đó sẽ được hệ thống chấm 100 điểm. Ngoài ra tùy mức độ hoàn thiện và số lượng test case đúng, điểm số có thể ở mức dưới 100 (20, 40, 60...).

2.3. LỊCH THỰC HÀNH

Toàn bộ quá trình thực hành cho từng lớp diễn ra trong 05 buổi, mỗi buổi 03 tiết. Sinh viên cập nhật lịch thực hành trên SIS và tham gia học tại phòng thực hành của Trung tâm máy tính và Thực hành – Tòa nhà B1. Sinh viên có lịch thực hành cần có mặt tại cửa phòng thực hành sớm 10 phút trước giờ thực hành.

Một ngày có 04 kíp thực hành trên phòng thực hành. Cụ thể như sau:

- Kíp 1: Từ 6h45 đến 9h10.
- Kíp 2: Từ 9h20 đến 11h45.
- Kíp 3: Từ 12h30 đến 14h55.
- Kíp 4: Từ 15h05 đến 17h30.

Có hai thông tin quan trọng gồm **MÃ LỚP** và **THỜI GIAN** sinh viên cần phải ghi nhớ chính xác để vào đúng lớp / nhóm và đúng kíp thực hành, tránh những sai lệch về đánh giá sau này.

3. BÀI THỰC HÀNH SỐ 1

3.1. LÀM QUEN VỚI HỆ THỐNG ĐÁNH GIÁ MOODLE

Bước 1+2: Sinh viên đăng nhập và kiểm tra thông tin tài khoản: https://lab.soict.hust.edu.vn/

- Sinh viên đăng nhập vào website với
  - Tên đăng nhập: Mã số sinh viên
  - Mật khẩu: Do giáo viên hướng dẫn thực hành cấp
- Sau khi đăng nhập thành công. Sinh viên thực hiện các công việc sau:
  - · Chuyển ngôn ngữ mặc định của website thành Vietnamese(vi)

 Kiểm tra lại thông tin cá nhân bên góc phải trên cùng màn hình. Nếu sai phải báo lại cho cán bộ coi thi

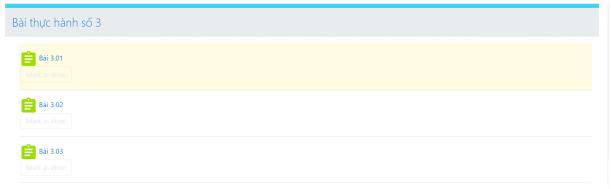

Bước 3+4: Chọn học phần và làm bài tập lập trình

Sinh viên chọn IT1140 – Tin học đại cương – 20221

• Sinh viên chọn bài tập lập trình để làm và làm bài tập lập trình vào giao diện như hình dưới đây:

 Sau khi chọn, sinh viên ấn vào Bắt đầu kiểm tra -> Bắt đầu làm bài để thực hiện bài thực hành của mình.

Bước 5: Làm và nộp bài tập.

• Mỗi bài thực hành có thời gian tối đa là 30 phút. Sinh viên làm xong có thể tự nộp bài. Nếu không tự nộp bài thì sau khi kết thúc 30 phút, hệ thống cũng sẽ

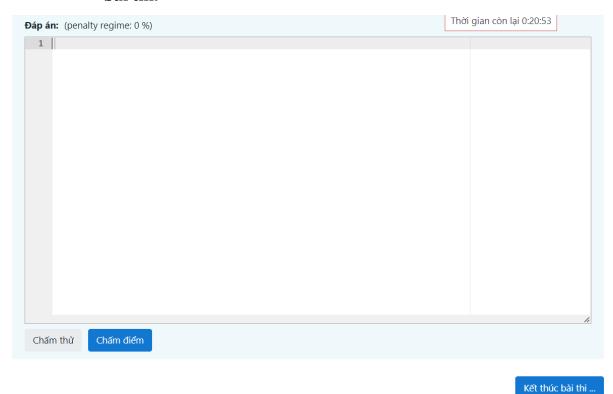

tự động nộp bài. Sinh viên có thể làm lại bài đã nộp sau 5 phút kể từ thời gian nộp bài.

- Giao diện bài thực hành bao gồm 2 phần:
  - o Đề bài:

O Bài làm: sinh viên viết code vào phần đáp án. Sau khi hoàn thiện bài làm, sinh viên có thể ấn Chấm điểm để kiểm tra chương trình mình đã viết đúng chưa. Sinh viên nộp bài bằng cách ấn vào nút Kết thúc bài thi.

3.2. PHẦN MỀM SOẠN THẢO VĂN BẢN WORD

Bài 1.1 Soạn thảo đơn theo mẫu như hình dưới đây:

• Khổ giấy A4.

Lề trên: 25 mm, Lề dưới: 25 mm.Lề trái: 35 mm, Lề phải: 20 mm.

CNTT&TT_DTQTSV01.BM01.03

TRƯỚNG ĐẠI HỌC BÁCH KHOA HÁ NỘI VIỆN CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỆN THÔNG

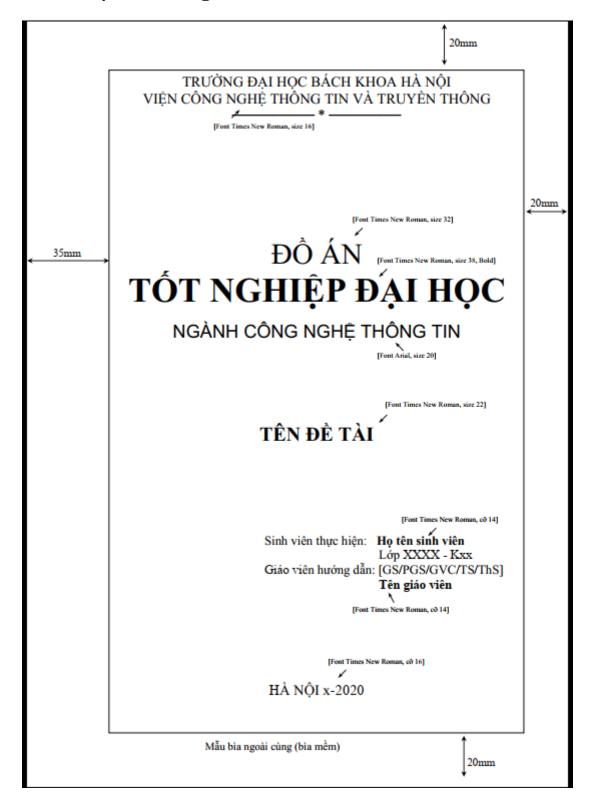
CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHÚ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐƠN XIN ĐĂNG KÝ LỚP

Kính gửi:	Viện Công nghệ thông tin và Truyền thông				
Em tên là:	Mã	Mã số sinh viên:			
Hiện đang học lớp	o:	Khóa:			
Địa chi email:		Số điện thoại:			
Em xin được đăng	g ký vào (các) lớp sai	u trong học kì: Năm học:			
Mã lớp học	Mã học phần	Tên học phần			
Lý do xin đăng ký	-				
Kính mong Quý V	√iện xem xét và giúp	đỡ.			
Em xin chân thàni	h cảm ơn!				
		Hà Nội, ngày tháng năm			
<u>VIÊN</u>	CNTT&TT	Người viết đơn (Ký ghi rõ họ tên)			

Bài 1.2 Soạn thảo Trang bìa sau:

Bài 1.3 Tạo lập CV xin đi thực tập

Dưới đây là một mẫu CV tham khảo với các thông tin cơ bản cần có khi nộp hồ sơ xin làm thực tập sinh. Dựa vào các thông tin tham khảo dưới đây, hãy tạo lập một CV với các thông tin của cá nhân sinh viên trong Word và lưu lại với định dạng .PDF. Một số lưu ý:

- Ánh (photo) là ảnh thật của sinh viên
- Sinh viên có thể tùy chọn ngành nghề thực tập theo đúng chuyên ngành sinh viên đang theo học
- Sinh viên có thể tham khảo các mẫu (template) CV trong MS Word hoặc trên mạng.

MỤC TIÊU NGHỀ NGHIỆP

- Được ứng dụng những kiến thức sách vở vào thực tế làm việc
- Có cơ hội để thể hiện, thử thách năng lực và phát huy bản thân,đồng thời học hỏi và tích lỹ kinh nghiệm về lĩnh vực kinh doanh - bán hàng.
- Học hỏi thêm các kỹ năng mềm: Kỹ năng giao tiếp; kỹ năng thuyết phục; đàm phán; Kỹ năng lập kế hoạch; hoạt động nhóm; rèn luyện sự năng động cho bản thân.
- Đạt được mức thu nhập cao, có tương lai thăng tiến trong công ty

KỸ NĂNG

- Làm việc nhóm
- Tin học văn phòng (Word, Excel, Power Point)
- Chủ động học hỏi
- Tiếng Anh giao tiếp
- Kỹ năng phân tích-

CHỨNG CHỈ

- lelts 6.0 2016

Học VẤN

10/2014 - 05/2018

Đại học Thăng Long

Chuyên ngành : Quản trị kinh doanh GPA: 3.0/4

KINH NGHIỆM LÀM VIỆC

06/2018 - Hiện tại

CÔNG TY CỔ PHẦN CHỨNG KHOÁN ABC

Cộng tác viên phòng kinh doanh- parttime

- Hỗ trợ thu nhập date khách hàng qua các kênh mạng xã hội (zalo, facebook...)
- Hỗ trợ tư vấn tại phòng giao dịch (3 buổi/ tuần)Kết quả:-Kinh nghiệm viết content mạng xã hôi
- Kinh nghiệm tư vấn trực tiếp với nhiều kiểu khách hàng
- Học hổi được các kĩ thuật bán hàng, tư vấn từ các anh chị, đặc biệt về mảng tài chính

HOẠT ĐỘNG

2014 - 2016

Tình nguyện Mùa hè xanh

- Ban tổ chức
- Tham gia các hoạt động tình nguyện
- Tuyên truyền, kêu gọi ủng hộ
- Tuyên truyền, kêu gọi ủng hộQUỸ QUỐC TẾ BẢO VỆ THIÊN NHIÊN

4. BÀI THỰC HÀNH SỐ 2

4.1. PHẦN MỀM BẢNG TÍNH EXCEL

Bài 2.1

Cho số liệu bảng lương của một công ty như dưới đây. Hãy tính toán giá trị và lấp đầy những ô màu đỏ. Biết rằng:

- Nếu đi đủ số ngày công trong tháng thì mới được tính 100% lương theo hợp đồng. Ví dụ: nếu lương theo hợp đồng là 10,000,000, tổng số ngày công trong tháng là 20 ngày, mà nhân viên chỉ đi làm 10 ngày thì sẽ chỉ nhận được 50% lương tức là 5,000,000.
- Công ty trả lương cho nhân viên qua tài khoản ngân hàng, số tiền chuyển khoản là lương theo ngày công trừ đi thuế (10% lương theo ngày công) và tiền đóng quỹ liên hoan.

Chú ý về tiền đóng quỹ liên hoan: Nếu lương theo ngày công lớn hơn 20,000,000 thì sẽ phải đóng 10% lương vào quỹ, nếu lương theo ngày công nhỏ hơn hoặc bằng 20,000,000 thì phải đóng 5% lương vào quỹ.

Ngoài ra, lập công thức để tính các số tiền sau:

Số tiền trung bình phải chuyển khoản cho mỗi nhân viên		
Số tài khoản sẽ nhận được trên 5000000		
Số tiền cần chuyển khoản lớn nhất		
Số tiền cần chuyển khoản nhỏ nhất		

BẢNG LƯƠNG THÁNG 9 NĂM 2022

ſΤ	Mã nhân viên	Họ và tên	Chức danh	Lương (theo hợp đồng)	Số ngày công	Luong (theo ngày công)	Thuế	Tiển trích đưa vào quỹ liên hoan	Số tiến cần chuyển khoản cho nhân viên
1	4449	Đặng Trường Vũ	NV kê toán	8,213,000	23.5	7,720,220			
2	4432	Đào Duy Bảo	Trưởng nhóm	2,150,000	24.0				
3	4451	Đào Trân Nhật Anh	NV kê toán	5,891,000					
4	4437	Đào Trân Nhật Linh	NV partime	1,500,000	25.0				
5	4450	Đô Kim Giang	NV kê toán	6,000,000	23.5				4,794,00
6	4441	Đoàn Hiện Nhi	NV hành chính	6,966,000	23.5				
7		Đoàn Thăng Long	NV MKT	5,418,000	23.0		498,456		
8	4433	Dương Trà My	Trưởng nhóm	2,150,000	24.0				
9	4447	Lê Hoàng Sơn	NV lao công	6,966,000					
10	4453	Ngô Đăng Mạnh Quân	Giám độc	22,274,000					
11	4446	Ngô Gia Bảo	NV hành chính	7,568,000	23.5			355,696	
12	4431	Nguyên Anh Khoa	Trưởng nhóm	2,150,000	24.0				
13	4443	Nguyên Diệp Anh	NV nhân sư	6,407,000	22.0				
14	4439	Nguyên Duy Hoàng Hải	NV MKT	6,407,000	22.5				
15		Nguyên Hữu Đông	Trưởng nhóm	2,365,000	24.0				
16	4452	Nguyên Minh Son	NV kể toán	6,407,000	23.5				
17	4444	Nguyên Quôc Việt	NV nhân sư	5,891,000	23.5				4,706,90
18	4434	Nguyên Quỳnh Giang	Trưởng nhóm	2,150,000					
19	4436	Nguyên Tiên Anh	NV partime	1,500,000	24.0				
20	4445	Nguyên Trung Anh	NV nhân sự-tuyên	6,966,000	23.5				
21	4438	Nguyên Việt Anh	NV CSKH	5,418,000					
22	4464	Nguyên Xuân Lĩnh	Phó GĐ-Trường P	18,576,000	24.0				
23	4442	Phạm Huy Tùng	NV hành chính	5,891,000				276,877	
24	4430	Trần Khánh Hưng	Trưởng nhóm	2,150,000		2,064,000			
25	4448	Trân Minh Đăng	NV kể toán	7,568,000	23.5				
			TÖNG						

Bài 2.2

Cho bảng thông kê nhập nhiên liệu dưới đây và yêu cầu:

- Tìm Tên hàng trong ký tự đầu của Mã hàng trong Bảng tra 1
- Điền Hãng sản xuất theo 02 ký tự cuối của Mã hàng. Nếu "TN" thì Hãng sản xuất là "Trong nước", nếu khác thì tìm ở bảng tra 2
- Điền vào cột Đơn giá theo ký tự đầu của Mã hàng trong bảng tra 1
- Nếu Hãng sản xuất trong nước thì Thuế = 0; ngược lại dựa vào Bảng tra 1 để tính thuế theo công thức Thuế = Số lượng x Đơn giá x Thuế xuất
- Thành tiền = Số lượng x Đơn giá Thuế

1	A	В	С	D	E	F	G	Н	I	J	K
1		BÅNG	THỐNG I	KÊ NHẬP N	HIÊN LIỆU	J 6 THÁNG	ĐẦU NĂ	M 2003			
2	STT	Mã hàng	Têı	ı hàng	Hãng sần xuất	Đơn giá (Đồng/lít)	Số lượng (lít)	Thuế	Thành tiển		
3	1	D00BP									
4	2	D01ES									
5	3	X92SH									
6	4	N4TCA									
7	5	D00TN									
8	6	N06MO									
9	7	N89BP									
10											
11		BÅNO	G TRA 1				BÂ	NG TRA	2		
12	MÃ HÀNG	TÊN HÀNG	ĐƠN GIÁ	THUẾ XUẤT		BP	ES	SH	CA	MO	
13	X	Xăng	5000	3%		British Petro	Esso	Shell	Castrol	Mobil	
14	D	Dầu	12000	2.5%							
15	N	Nhớt	2500	2%							
16											

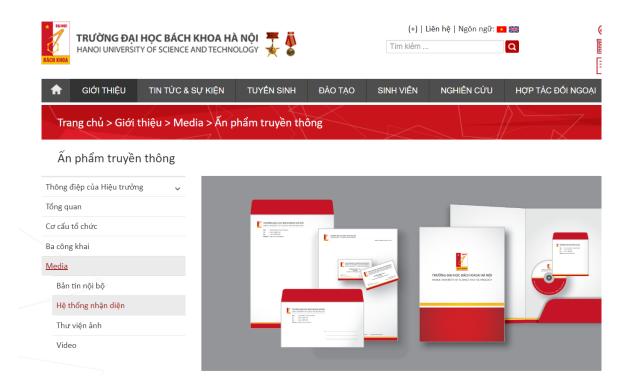
4.2. PHẦN MỀM TRÌNH CHIẾU POWERPOINT

Bài 2.3:

Cho một số thông tin giới thiệu (profile) về Đại học Bách Khoa Hà Nội có trên website của trường như sau: https://www.hust.edu.vn/tong-quan

Dựa vào các thông tin này, sinh viên tạo 01 file PPT giới thiệu về Trường ĐHBKHN. Sinh viên có thể bổ sung thêm thông tin và hình ảnh bằng việc tìm kiếm trên mạng hoặc tham khảo Website/Fanpage của Trường.

Yêu cầu:

1. Gồm khoảng 13-15 slides

- 1 slide tiêu đề
- 1 slide giới thiệu nội dung tổng quát
- 8-10 slides trình bày chi tiết nội dung đã giới thiệu
- 1 slide kết thúc vấn đề
- 1 slide cám ơn khán giả đã theo dõi buổi báo cáo
- 1 slide giải đáp thắc mắc và thảo luận
- 2. Tiêu đề mỗi slide có font Times New Roman, size 36, in đậm (Sử dụng Slide Master để chỉnh sửa)
- 3. Chọn mẫu thiết kế thích hợp (mẫu có sẵn trong PowerPoint hoặc tìm kiếm và sử dụng mẫu sưu tầm trên internet)
- 4. Sử dụng hiệu ứng cho các đối tượng trong slide cũng như hiệu ứng chuyển slide thích hợp, không rườm rà.

5. BÀI THỰC HÀNH SỐ 3

5.1. MỘT SỐ CHÚ Ý

Sinh viên đọc kỹ phần hướng dẫn khi lập trình và nộp bài trên hệ thống Moodle.

Một số hàm toán học cơ bản của C là như sin(x), cos(x), sqrt(x) (căn bậc hai của x), abs(x) (hàm giá trị tuyệt đối của x với x là số dạng int), fabs(x) (hàm giá trị tuyệt đối của x với x là số dạng float) v.v...

Trong chương trình nếu sử dụng các hàm toán học như trên nhớ thêm vào đầu chương trình dòng khai báo sử dụng thư viện **math.h** như sau:

#include <math.h>

5.2. CÁC BÀI THỰC HÀNH

Bài 3.1:

Soạn thảo chương trình cộng hai số thực sau, cố gắng gõ chính xác.

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    float a,b,tong;
    scanf("%f",&a);
    scanf("%f",&b);
    tong=a+b;
    printf("%f",tong);
    return 0;
}
```

Input:

Số thực a Số thực b

Ouput:

Kết quả


```
Ví dụ:
Input

1

1

Output

2.000000
```

Bài 3.2:

Soạn thảo chương trình cộng hai số thực sau, cố gắng gõ chính xác.

```
#include <stdio.h>
int main()
    float a,b,max;
    scanf("%f",&a);
    scanf("%f",&b);
    max=a;
    if (max <b)</pre>
         max = b;
    printf("%6.2f",max);
return 0;
}
Input:
Số thực a
Số thực b
Ouput:
Số lớn hơn
Ví dụ:
Input
1
Output
2.00
```


Bài 3.3:

Chương trình đang có 1 vài lỗi sinh viên cần tìm, sửa các lỗi và chạy lại chương trình.

```
#include <stdio.h>

int main()
{
    float x, min;
    scanf("%f",&y);
    scan("%f",&y);
    if (x<y);
        min = x;
    else
        min=y;
    printf("%d",min);
    return 0;
}</pre>
```

Input

Số thực x

Số thực y

Output

Số bé hơn

Ví dụ:

Input

1

2

Output

```
1.00
```


Bài 3.4:

Chương trình đang có 1 vài lỗi sinh viên cần tìm, sửa các lỗi và chạy lại chương trình.

```
#include <stdio.h>

int main()
{
    float x;
    scanf("%d",&y);
    scan("%f",&y);
    if (x>y);
        max = x;
    else
        max=y;
    printf("%6.2d",max);
    return 0;
}
```

Input

Số thực x

Số thực y

Output

Số lớn hơn

Ví dụ:

Input

1

Output

2.00

Bài 3.5: Lập chương trình thực hiện các công việc sau:

- Nhập vào chương trình điểm 03 môn Toán, Lý, Hóa của 1 học sinh

- Tính tổng điểm và điểm trung bình 03 môn của học sinh đó.

Input	Output
Điểm Toán	Tổng điểm
Điểm Lý	Điểm trung bình
Điểm Hóa	

Ví dụ:

Input

1

2

3

Output

6.000000

2.000000

Bài 3.6:

Lập chương trình thực hiện các công việc sau:

- Nhập số thực r (r > 0) bất kì
- Tính chu vi *M*, diện tích *S* của hình tròn.

Chú ý: Giá trị $\pi = 3.14159$.

Input	Output
Số thực r	Chu vi M
	Diện tích S

Ví dụ: Input

1

Output

6.283180

3.141590

Bài 3.7: Lập chương trình thực hiện các công việc sau:

- Nhập 2 số thực X, Y
- Tính các giá trị biểu thức sau:

$$A = X^{2} + Y^{2}$$

$$B = (X + Y)^{2}$$

$$C = (X - Y)^{2}$$

Input	Output
Số thực X	Giá trị của A
Số thực Y	Giá trị của <i>B</i>
	Giá trị của <i>C</i>

Ví dụ: Input

1

2

Output

- 5.000000
- 9.000000
- 1.000000

Bài 3.8:

Lập chương trình thực hiện các công việc sau:

- Nhập 3 số thực x, y, z bất kì.
- Tính giá trị biểu thức:

$$F = ((x + y + z)/(x^2 + y^2 + 1)) - |x - z\cos(y)|$$

Input	Output
~~-~~	_

Số thực <i>x</i>	Kết quả <i>F</i>
Số thực y	
Số thực z	

Ví dụ: Input

1

2

2

Output

-1.248441

Bài 3.9: Lập chương trình thực hiện các công việc sau:

- Nhập 2 số thực X, Y
- Tính giá trị của biểu thức ${\it F}$

$$F = Y^6 + XY^5 + X^2Y^4 + X^3Y^3 + X^4Y^2 + X^5Y + X^6$$

Input	Output
Số thực X	Kết quả <i>F</i>
Số thực Y	

Ví dụ:

Input

1

Output

127.000000

6. BÀI THỰC HÀNH SỐ 4

6.1. MỘT SỐ CHÚ Ý

Sinh viên đọc kỹ phần hướng dẫn khi lập trình và nộp bài trên hệ thống Moodle.

Bài tập trong bài thực hành này ứng với các phần lý thuyết ngôn ngữ C về các lệnh điều khiển if, switch, các lệnh lặp for, while, do . . . while.

Chú ý đối với các phép toán logic và biểu thức logic:

- Phép toán logic "và" là hai ký hiệu & viết liền nhau &&. Phép toán logic "hoặc" là hai ký hiệu | (gạch đứng) viết liền nhau ||. Phép toán logic "phủ định" là dấu "!" (chấm than).
- Biểu thức logic trong C luôn cần có hai ngoặc tròn mở (và đóng) ở ngoài cùng khi sử dụng.

6.2. CÁC BÀI THỰC HÀNH

Bài 4.1: Viết chương trình

- Nhập vào số nguyên n < 8 bất kỳ.
- Tính giai thừa của n(n!).

Chú ý:

- Sử dụng vòng lặp for để giải quyết bài toán.
- Sử dụng vòng lặp do { } while; để kiểm tra dữ liệu đầu vào.

Input	Output
Số nguyên <i>n</i>	Kết quả n!

Ví dụ: input

1

output

1

Bài 4.2: Số nguyên tố là một số nguyên dương chỉ chia hết cho 1 và chính nó. Viết chương trình nhập một số nguyên n từ bàn phím, kiểm tra xem số nguyên n đó có phải là số nguyên tố hay không và thông báo ra màn hình.

Input	Output
Số nguyên n	La so nguyen to
	Khong phai la so nguyen to

Ví dụ: Input

1

Output

Khong phai so nguyen to

Bài 4.3 Lập chương trình thực hiện các công việc sau:

- Nhập một số nguyên dương bất kỳ nhỏ hơn 1000
- Tính tổng các chữ số của số đó. Ví dụ: số 123 có tổng các chữ số là 1+2+3=6.
- Thông báo kết quả ra màn hình.

Chú ý:

- Sử dụng vòng lặp while để làm
- Nếu giá trị nhập vào lớn hơn hoặc bằng 1000 thì in ra màn hình **ERROR**.

Input	Output
Số nguyên n	Tổng các chữ số của số nguyên n

Ví du:

Input

123

Output

6

Bài số 4.4 Viết chương trình thực hiện các công việc sau:

- Nhập 2 số nguyên dương *a*, *b* bất kỳ
- Tìm ước số chung lớn nhất và bội số chung nhỏ nhất của 2 số đó

- Hiển thị kết quả ra màn hình

Chú ý: Kiểm tra dữ liệu đầu vào của chương trình, nếu không đúng thì kết thúc chương trình và in ra màn hình **ERROR.**

Input	Output
Số nguyên dương a	Ước số chung lớn nhất
Số nguyên dương b	Bội số chung nhỏ nhất

Ví dụ Input

1

2

Output

1

2

Bài số 4.5: Lập chương trình thực hiện các công việc sau:

- Nhập 3 số thực *a*, *b*, *c* bất kì.
- Giải và biện luận phương trình bậc 2:

$$ax^2 + bx + c = 0$$

Lưu ý cả trường hợp a=0 và trường hợp nghiệm phức.

Chú ý:

- Nếu phương trình vô nghiệm thì in ra màn hình: Phuong trinh vo nghiem
- Nếu phương trình vô số nghiệm thì in ra màn hình: **Phuong trinh vo so nghiem**
- Nếu phương trình có 2 nghiệm phân biệt thì hiển thị nghiệm lớn trước rồi mới đến nghiệm bé.

Input	Output	
Số thực a	Kết quả	
Số thực b		
Số thực c		

Ví dụ: Input

2

-3

1

Output

1.000000

0.500000

Bài số 4.6 + 4.7 +4.8: Viết chương trình tính các tổng sau:

$$S_{1} = 1 + x + x^{2} + x^{3} + \dots + x^{n}$$

$$S_{2} = 1 - x + x^{2} - x^{3} + \dots + (-1)^{n} x^{n}$$

$$S_{3} = 1 + \frac{x}{1!} + \frac{x^{2}}{2!} + \frac{x^{3}}{3!} + \dots + \frac{x^{n}}{n!}$$

Trong đó n là một số nguyên dương và x là một số thực bất kỳ được nhập vào từ bàn phím khi chạy chương trình.

Chú ý: Kiểm tra dữ liệu đầu vào của chương trình, nếu không đúng thì kết thúc chương trình và in ra màn hình **ERROR**.

Input	Output
Số nguyên dương n	Giá trị của S_1
Số thực <i>x</i>	Giá trị của S_2
	Giá trị của S ₃

Ví dụ: Input

1

1.5

Output

2.500000

-0.500000

2.500000

Bài số 4.9 + 4.10: Viết một chương trình yêu cầu người dùng nhập các giá trị của x và n và tính các biểu thức sau:

$$S_1 = \sqrt{x + \sqrt{x + \sqrt{x + \dots + \sqrt{x}}}}$$

$$S_2 = 1 + x + \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} + \dots + \frac{x^n}{n}$$

Chú ý:

- Hiện thị kết quả 4 số sau dấu phẩy
- Nếu n < 1 hoặc x <0 hiển thị "**Error**"

Input Output

Số dương *x*

Kết quả của biểu thức

(n dấu căn bậc 2)

Số nguyên dương n

7. BÀI THỰC HÀNH SỐ 5

7.1. MỘT SỐ CHÚ Ý

Khi làm bài tập về mảng chú ý là trong C chỉ số mảng bắt đầu từ 0. Ví dụ: nếu khai báo int a[3] thì mảng gồm 3 phần từ a[0], a[1] và a[2]. Bài 5.3 phải dùng mảng và khai báo hai mảng a[2] và b[2]

Chú ý không thể dùng các phép gán để gán xâu. Hàm để gán xâu là strcpy(). Tương tự không thể dùng các dấu so sánh để so sánh hai xâu mà phải dùng hàm so sánh xâu như strcmp (). Khi nhập xâu có dấu cách, ví dụ khi nhập cả họ và tên cùng một lúc thì không nên dùng hàm scanf() mà dùng hàm gets(s) trong đó s là xâu cần nhập. Khi dùng lệnh gets(s) để nhập xâu, để khắc phục sự cố khi nhập dữ liệu ta thêm lệnh fflush(stdin) ngay trước lệnh gets(s).

7.2. CÁC BÀI THỰC HÀNH

Bài số 5.1:

Nhập mảng n số nguyên từ bàn phím, in ra màn hình các giá trị từ cuối đến giá trị đầu, sau đó tính tổng các phần tử của mảng.

Chú ý:

Nếu n <= 0 in "**Error**"

Input:

- Dòng đầu tiên chứa số nguyên dương n và là độ dài của mảng đầu vào.
- Dòng thứ hai chứa n số nguyên.

Output:

- Dòng đầu tiên là các phần tử của mảng được in theo thứ tư đảo ngược.
- Dòng đầu ra thứ hai là tổng các phần tử của mảng

Bài số 5.2 Nhập mảng số nguyên từ bàn phím. Tính trung bình cộng các số âm, tổng các số dương và đưa kết quả ra màn hình.

Input:

- Dòng đầu tiên cho biết số phần tử mảng *n*.
- Dòng thứ 2 chứa giá trị của n phần tử mảng, các phần tử cách nhau một dấu cách.

Output: Một dòng gồm 2 giá trị cách nhau 1 dấu cách:

- Giá trị trung bình cộng các số âm. nếu mảng chỉ toàn số âm, in ra màn hình **Mảng không có số dương**.

 Tổng các số dương, nếu mảng chỉ toàn số dương in ra màn hình Mảng không có số âm.

Ví dụ:

Input

```
2
295 -492
```

output

```
-492.000000 295.000000
```

Bài số 5.3: Nhập mảng n số nguyên bất kỳ từ bàn phím. Sắp xếp dãy số theo thứ tự tăng dần và đưa kết quả ra màn hình (Mỗi phần tử cách nhau một dấu cách).

Input

- Dòng đầu tiên cho biết số phần tử mảng n.
- Dòng thứ 2 chứa giá trị của *n* phần tử mảng, mỗi phần tử cách nhau một dấu cách.

Output: Các phần tử in ra thành 1 dòng, cách nhau 1 dấu cách.

Ví dụ:

Input

```
11
360 438 -491 274 -277 359 112 -219 199 -233 -56

Output
-491 -277 -233 -219 -56 112 199 274 359 360 438

Input

13
214 -403 -16 -485 -451 300 408 -176 137 413 140 -355 -305

Output
-485 -451 -403 -355 -305 -176 -16 137 140 214 300 408 413
```

Bài số 5.4:

Viết một chương trình nhập một **chuỗi S** và **số nguyên n** . Chương trình sẽ cắt chuỗi đó theo **số nguyên n**.

Chú ý: Nếu số ký tự trong chuỗi ít hơn giá trị n, chương trình không thay đổi chuỗi.

Input

- Dòng đầu tiên là **chuỗi S**
- Dòng thứ 2 là số nguyên n

Output: Chuỗi S đã được rút gọn.

Bài số 5.5:

Viết chương trình đọc hai chuỗi S và T. Đếm số lần mỗi ký tự xuất hiện trong cả hai chuỗi.

Chú ý:

Đầu tiên xuất một chuỗi các ký tự riêng biệt trong cả hai chuỗi. Sau đó, đối với mỗi ký tự đó hiển thị ra số lần xuất hiện trong cả hai chuỗi.

Input:

- Chuỗi S
- Chuỗi T

Output:

- Một chuỗi các ký tự riêng biệt xuất hiện trong S hoặc T. (Sắp xếp các ký tự này theo **thứ tự tăng dần theo giá trị ASCII** của chúng).
- Trên mỗi dòng là số lần xuất hiện của một ký tự (theo thứ tự trong chuỗi trên dòng 1).

